

Podelili bodo "izgubljenega bookerja" za leto 1970

Organizacijski odbor, ki podeljuje najvišje britansko literarno priznanje, bookerjevo nagrado, se je odločil, da poplača dolg in podeli nagrado za leto 1970. Knjige, ki so izšle tistega leta, namreč zaradi spremenjenega pravilnika podeljevanja nikoli niso bile v igri za nagrado: sprva so bookerja podeljevali romanom, ki so izšli preteklo leto, leta 1971 pa so se odločili, da se nagrada podeli knjižni produkciji tekočega leta. V izbor se je uvrstilo 21 romanov.

pogovor Urša Golob in Rok Pezdirc New Wave Syria

"Igrava tisto, kar nama dobro zveni"

Katja Utroša

Vse bolj priljubljeni duo *New Wave Syria*, ki ga sestavljata **Urša Golob** in **Rok Pezdirc**, simpatična in ostroumna dvaindvajsetletnika, je pri založbi Cheap Tunes Records lani izdal nekoliko drugačen postrockovski album *Hello, Yes* – prvenec, na katerem je šest skladb, prežetih z lo-fi zvočno estetiko predelanih sintetizatorjev, ritem mašin in drugih elektronskih glasbil. *Hello, Yes* so številni glasbeni kritiki označili za enega izmed boljših slovenskih albumov leta 2009, dobro pa je sprejet tudi med obćim poslušalstvom, kateremu je ljuba inovativna, morda »alternativna« glasbena produkcija. Jutri bosta ob podpori združbe ZavodKru, multidisciplinarnega kolektiva producentov, didžejev, likovnih in videoumetnikov, računalniških programerjev ter fotografov, nastopila v ljubljanskem klubu K4.

Kako bi komentirali vajin glasbeni razvoj in ustvarjalni proces?

Urša: Spoznala sva se na gimnaziji. S prijatelji smo sestavili skupino *Superheroes of BMX*, po naslovu skladbe skupine Mogwai. Rok je igral kitaro, jaz sem pela. S časom so se naše poti razšle, kljub temu pa nekateri bivši člani *Superheroes of BMX* ostajajo znotraj drugih zasedb pri naši založbi Cheap Tunes Records. Kot dvojec z izključno elektronskimi inštrumenti pa sva pričela delati pred dobrima dvema letoma. Vaje imava pri Roku doma, kjer je tudi najin

preko raznih stikal, ki spremenijo zvok inštrumenta. Že kakšno leto se sicer zaradi pomanjkanja časa s predelovanjem ne ukvarjam več. Sem pa predeloval elektronska glasbila tudi za druge glasbenike, denimo za Kleemarja in Hexenbrutal. Po dveh letih menjavanja in preizkušanja različnih inštrumentov sva prišla do fiksnega nabora, ki nama zvočno najbolj odgovarja; sintetizator Novation K-station je zame eden boljših.

Urša: Treba je testirati več sintetizatorjev, da odkriješ tistega, ki ti ustreza; preizkusila sva najmanj petnajst različnih. Všeč mi je novi Microkorg, sicer pa so mi všeč stari modularni sintetizatorji, ki jih je treba preklapljati; videti so impresivni in omogočajo nešteto možnosti.

Žanrsko se album *Hello, Yes* umešča v lo-fi synthpostrock. Kateri glasbeniki in glasbeni žanri vaju navdihujejo, kaj poslušata sicer? Rok je omenil skladbo *Random Logic* – ali se ta navezuje na znani dvojec *Random Logic*?

Urša: Všeč sta nama rock, na primer Radiohead, in elektronika, Aphex Twin in Autechre, tudi synthpop, ki je v zadnjem času zopet aktualen. Nisva žanrsko ozkogleda. Vsi, ki spremljajo najino glasbo, opažajo vzporednice med najinim zvokom in zvokom osemdesetih let, ko je bila synth glasba zelo popularna, denimo Depeche Mode, čeprav bi osebno tukaj prej navedla glasbo iz devetdesetih, recimo avtorje pri založbi Warp. Pri lo-fi zvoku gre za odpor do preveč čiste glasbene produkcije, za težnjo k bolj pristnemu in naravnemu zvoku ter

masterizirano verzijo, in razlika je bila minimalna. Masterizirana verzija je bila včasih celo slabša. Fama o masteriziranju je napihnjena. Obraba se veliko denarja, naredi pa se malo za samo glasbo. Za naše razmere, torej za podtalne zasedbe, ni računice, če snemanje albuma stane 300 evrov, masteriziranje pa še dodatnih 400 evrov. V osnovi je masteriziranje dobrodošlo, če to počne profesionalce in se pokaže potreba po masterizaciji. Nama se je zdelo, da

prispeva in je upoštevan. Za manj znane zasedbe je nujno, da je njihova glasba dostopna, pa tudi znani glasbeniki primarno ne služijo s prodajo plošč. Zgoščenke kupujejo tisti, ki so jim te všeč, torej v nekem smislu fetišisti. Osebno kupim zgoščenko, če mi je všeč grafična podoba, glasbo pa večinoma snamem s svetovnega spleta, kar pravzaprav počnejo skoraj vsi. Tako bi bilo hinavsko, če ne bi svojega dela po istem principu delil z drugimi.

Murski Soboti. Nabor klubskih maratoncev je bil po mojem mnenju letos zelo kvaliteten. Sicer nama je res všeč Metelkova, denimo Menza pri koritu, kjer je posrečena mešanica dobre publike, ambienta in vzdušja. Veliko nama pomeni tehnična brezhibnost na nekem prizorišču pred koncertom. Ključen je tudi dober odnos s tonskim tehnikom, saj so mnogokrat pregovorno arogantni.

Album *Hello, Yes* je bil dobro sprejet med kritično javnostjo, kakšni so

Urša Golob in Rok Pezdirc, *New Wave Syria*: Album sva dala na svetovni splet dva tedna pred predstavitvenim koncertom. Obiskovalci so tako že poznali skladbe, kar je pozitivno prispevalo h koncertnemu vzdušju. S prodajo albuma ne moreš zaslužiti, zato je vseeno, če ga ponudimo zastoj v digitalni obliki, fizični izvod pa prodajamo. Stroške pokrijeva s honorarji od koncertiranja, kjer se prodaja tudi največ zgoščenek.

"Najino vodilo je, da poskušava prinesiti v glasbo čim več najinega, to velja za celoten kreativni proces, od predelovanja inštrumentov, skladanja in snemanja do grafične podobe albuma."

studio. Formalne glasbene izobrazbe nimava, igrava tisto, kar nama dobro zveni: če je obema všeč, potem veva, da je to prava stvar, in od tu delava naprej. Veliko daja na instinkt.

Rok: Najina glasba je čisti eksperiment, zanašava se na uho in na znanje, ki ga pridobivava sproti. Zasnova skladbe se dostikrat rodi iz raziskovanja inštrumenta, kot na primer pri skladbi *Random Logic*, ki sloni na ritmu in preprosti melodiji. Navdih zanjo je bila predelana ritem mašina. Drugi prijem pa ne izhaja iz ritma, ampak iz raziskovanja zvoka. Skoraj vedno pa dodava vokale nazadnje, čeprav nimava fiksnega pravila. Najino vodilo je, da poskušava prinesiti v glasbo čim več najinega, to velja za celoten kreativni proces – od predelovanja inštrumentov, skladanja in snemanja do grafične podobe albuma.

Rok je tisti, ki predeluje sintetizatorje in ritem mašine. Kako razumeta smisel predelovanja glasbil? Kateri elektronski inštrument vama je najbolj všeč?

Rok: Všeč mi je princip »naredi sam«. Od nekad sem ljubitelj starih analognih sintetizatorjev, tako sem se tudi srečal s sceno »upognjenih vezij« (circuit bending): gre za predelovanje otroških sintetizatorjev, ritem mašin s konca osemdesetih let in podobnih elektronskih glasbil. Inštrumente predelujem tako, da v vezje vnesem različne kratke stike, kontrolirane

za »naredi sam« pristop. Tako sva snemala na osnovno, lo-fi opremo, pri kateri je vedno prisoten šum. V nekaterih skladbah se čuti vpliv postrockovskih vzorcev, od stopnjevanja in distorziranih delov do kontrasta tiho – glasno, ki smo jih preverjali že pri *Superheroes of BMX*.

Rok: Sam naslov skladbe *Random Logic* izhaja iz besedila, ki tematizira upognjena vezja. Sicer pa sva za duo *Random Logic* najbrž vedela že prej, zato mi je ta besedna zveza zvenela v glavi, a vendarle gre za splošen izraz. Plesne elektronike, didžejevske kulture in slovenskih pionirjev elektronske glasbe niti ne pozna oziroma jih nisva nikoli spremljala. Pred dobrima dvema tednoma sem bil sploh prvič v K4, ko sem šel pogledat koncertni prostor za jutrišnji dogodek. Vedno mi je bila bližje Metelkova, torej rockovska scena; nikoli nisva hodila na partije. Si pa štejeva za kompliment, da naju upošteva obe sceni, rockerska in elektronska. Didžej in producent Tomaž Kladnik (Bownr) iz ZavodKru je že remiksiral skladbo *In motion*, pričakujemo pa lahko še kakšen remiks.

Kako sta pristopila k masteriziranju albuma *Hello, Yes* glede na na lo-fi estetiko?

Rok: *Hello, Yes* sva posnela na navaden računalnik z integrirano zvočno kartico. Snemanja sem se učil sam. Poslušal sem plošče, ki so jih posneli kolegi, nemasterizirano in

ni potrebna. To je specifika najine glasbe, klasična rock glasba skoraj rabi masteriziranje.

Hello, Yes je izšel pri založbi Cheap Tunes Records, celotna diskografija založbe pa je dostopna brezplačno na svetovnem spletu pod licenco Creative Commons. Kako komentirata to odločitev s poslovnega in družbenega stališča? Kolikšen pomen pripisujeta celostni podobi založbe?

Urša: Pri založbi sodelujemo žanrsko raznovrstni glasbeniki, zato mora biti njena celostna podoba nevtralna, zanjo pa smo po principu »naredi sam« poskrbeli sami. Imamo nov logotip, v pripravi je tudi nova spletna stran. Pod licenco Creative Commons pa je izdaja glasbenih nosilcev lažja. Želeli smo biti neodvisni. Album sva dala na svetovni splet dva tedna pred predstavitvenim koncertom. Obiskovalci so tako že poznali skladbe, kar je pozitivno prispevalo h koncertnemu vzdušju. S prodajo albuma ne moreš zaslužiti, zato je vseeno, če ga ponudimo zastoj v digitalni obliki, fizični izvod pa prodajamo. Stroške pokrijeva s honorarji od koncertiranja, kjer se prodaja tudi največ zgoščenek.

Rok: Kolektiv Cheap Tunes smo zastavili demokratično. Na začetku smo bili združba treh zasedb, poleg naju so bili zraven še **Nikki Louder** in **Wannabe Artists**, vendar smo v zadnjem času zrasli in se reorganizirali, saj založba ne more več funkcionirati tako kot prej. Vendar vsak glasbenik

Kako sta se imela na Klubskem maratonu? Sta zadovoljna z infrastrukturo slovenskih dvoran? Kakšno je občinstvo?

Urša: Na turneji Klubskega maratona sva videla različne dvorane in raznoliko publiko, vendar je po drugi strani skoraj vsak klub imel specifično občinstvo. Imava mnogo izkušenj z različnimi subkulturami, všeč pa mi je odprta publika in ne takšna, ki je zaprta v svojem žanru in ne vidi nič drugega. To je tudi ena

občutki? Kakšne so možnosti za skupine vajinega kalibra, da uspejo v tujini?

Urša: Vesela sva in prijetno presenečena, posebej zdaj, ko so najin prvenec ob koncu leta na Radiu Študent razglasili za najboljši slovenski album leta 2009. Nisva pa takšnega uspeha pričakovala. Rada bi šla na turnejo v tujino in nastopala pred drugo publiko, jo spoznala in videla, kako se odziva. Pri nas je bila najina plošča nekako

"Pri lo-fi zvoku gre za odpor do preveč čiste glasbene produkcije, težnjo k bolj pristnemu in naravnemu zvoku ter za 'naredi sam' pristop."

izmed prednosti Metelkove, saj tja zahajajo najrazličnejši ljudje. Veselim se nastopa v K4, ker je to kulturni klub.

Rok: Prostorov za koncertiranje imamo pri nas veliko, denimo mladinskih centrov; zdi se mi, da so finančno dovolj podprti, klubska scena bi torej morala funkcionirati, a ne glede na to se mi zdi, da je scena še vedno centralizirana v Ljubljani. Na Klubskem maratonu mi je bilo zelo všeč gostoljubje, vzdušje, vendar je bilo povsod zelo malo obiskovalcev, razen v

»drugačna«, v tujini pa je vrst glasbe, ki jo igrava, bolj razvita.

Rok: Možnosti so takšne, kakršne si narediš. Uspeh se prepogosto pojmuje v smislu vse ali nič, vmes pa nič ne velja. Moj prvi cilj je bil, da bi se naučil igrati na inštrument, drugi, da bi nastopil na odru, tretji, da bi posnel zgoščenko – to je neko logično stopnjevanje. Uspeh je zame to, da je bil najin album prenesen s spleta kar 2500-krat, večinoma je šlo za uporabnike iz tujine.